

Impact Oost:

“Doen. Dan pas erover gaan praten”

Impact Oost is de ‘aanjager voor impact ondernemen in Oost-Nederland’. In tegenstelling tot Voor Goed, Stichting Stadsgarage en IMPACTo24 staat deze aanjager niet los van een gemeente; sterker nog, het initiatief bestaat uit maar liefst zes gemeenten én een provincie – met een bijzondere rol voor ondernemersondersteuning.

Namens de gemeenten Enschede, Hengelo (O.) en Almelo, staat ROZ Ondernemerspunt aan de basis van Impact Oost, in samenwerking met de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zwolle en de provincie Overijssel. **Marte di Prima** is ondernemersadviseur en adviseur sociaal ondernemen bij ROZ Ondernemerspunt, Twente en de Achterhoek. **Karin van Vilsteren-van Voorst** is beleidsadviseur en accountmanager voor startende en impactondernemers bij de gemeente Zwolle. Hoe kijken zij naar hun rol en de samenwerking met impactondernemers?

‘Dan pakken wij ‘m toch terug?’

Marte: “Met het team Impact ondernemen van ROZ hebben we ooit het initiatief voor Impact Oost genomen. We hadden al een netwerk van impactondernemers gebouwd en het leek ons mooi als niet wij, maar zij daar zelf een stevige rol in zouden pakken. Impact Oost begon dan ook als vereniging die vooral gericht was op netwerken en die bestuurd werd door impactondernemers. Wij vormden een ‘meedenkteam’ vanuit de overheid, samen met de gemeenten Deventer, Apeldoorn en de provincie Overijssel. Karin kwam toen op de lijn vanuit de gemeente Zwolle.”

Karin: “Ik was daar aangenomen om vanuit Economische Zaken de link met het sociaal domein te leggen. Als je de materie alleen vanuit sociale hoek aanvliegt, gaan de veranderingen minder snel dan wanneer je de juiste

Kernteam van Impact Oost ten tijde van het eenjarige jubileum op 17 april 2025. Staand van links naar rechts: Marte di Prima, Marrit Heuzinkveld en Karin van Vilsteren-van Voorst. Zittend van links naar rechts: Sanne Schaap-Löwenthal en Marloes Bertelink. Fotograaf: Bart Jong.

ondernemers erbij betrekt. Ik had eigenlijk hetzelfde idee als ROZ. Toen ik hoorde dat zij ermee bezig waren, was duidelijk dat we dat niet ook nog eens apart in Zwolle zouden organiseren.”

Marte: “Je kunt ons misschien zien als één grote impactcoalitie, met een aantal hotspots die door een lokale agenda gedreven worden”

Marte: “Die vereniging kwam onvoldoende van de grond. Eind ‘22 gaven de bestuurders aan dat het ze niet meer lukte: door corona, maar ook doordat ze hun aandacht nodig hadden voor hun eigen ondernemingen. Als ‘meedenkers’ vanuit de overheid zeiden we: dan pakken wij ‘m toch terug en gaan we er zelf een platform van bouwen? Nu stemmen we via de lokale netwerken met ondernemers af wat zij belangrijk vinden.”

Karin: “Lokaal moet het initiatief echt vanuit de ondernemers komen, want het is essentieel dat het door hen gedragen wordt. Maar om maatschappelijke vraagstukken op te lossen, heb je naast lokale ook regionale en landelijke samenwerking nodig. Impact Oost is een soort ‘kapstok’: de initiatieven die lokaal van onderop ontstaan, brengen we naar ons kernteam-overleg. Daarmee inspireren we elkaar en pakken we de vraagstukken van ondernemers op.”

Over Impact Oost

Impact Oost is een platform waar inkopers het aanbod van impactondernemingen kunnen vinden. Daarnaast wil deze aanjager stimuleren dat overheden, ondernemers en instanties meer impact gaan maken, door relevante informatie, initiatieven en nieuws over impact ondernemen op één plek samen te brengen. Ook met toegang tot tools en netwerkbijeenkomsten jaagt het platform impact ondernemen aan. Meer informatie vind je op impactoost.nl.

Feestelijke lancering van Impact Oost op 4 april 2024. Foto: Impact Oost.

Marte: “Je kunt ons misschien zien als één grote impactcoalitie, met een aantal *hotspots* die door een lokale agenda gedreven worden – zoals Zwolle, Deventer en Nijmegen. We zijn ons minder gaan richten op het netwerken, want ook dat gebeurt vooral lokaal. Die initiatieven proberen we wel bij ons aan te laten sluiten, zoals IMPACTo24, om het lokale breder trekken. Zij kunnen op ons platform bijvoorbeeld hun nieuws en agenda delen. Maar onze belangrijkste pijlers zijn nu het stimuleren van sociale inkoop en het delen van kennis.”

Karin: “Ondernemers waren heel blij met het verhaal van Impact Oost. Juist omdat we niet op hun stoel gingen zitten”

Karin: “Toen ik startte, vroegen we de ondernemers in Zwolle waar ze behoefte aan hadden. Ze vertelden dat ze graag zichtbaarder wilden worden en dat de overheid meer bij ze in zou kopen. Daar hadden we een heel fijn haakje voor: het SROI-convenant.”

Marte: “Alle overheidsorganisaties in de provincies Overijssel en Gelderland hebben zich unaniem bij het SROI-convenant aangesloten. Daardoor werken ze allemaal met dezelfde afspraken, zodat social return³ overal hetzelfde wordt uitgevraagd en kan worden ingevuld. Ook steeds meer semipublieke organisaties sluiten aan, zoals woningcorporaties en een universiteit – op dit moment rond de honderd partners.”

“Elke arbeidsmarktregio heeft één of meerdere SROI-coördinatoren. Zij helpen bedrijven die overheidsopdrachten

uitvoeren, hoe ze invulling kunnen geven aan de SROI-opgave die ze daarbij ontvangen. Inkopen bij impactondernemers is een manier die sterk toeneemt. Daarnaast proberen de coördinatoren inkopers binnen de overheid ervan te doordringen dat ze voor social return niet alleen naar grote opdrachten kunnen kijken, maar ook naar impactvolle alternatieven voor bijvoorbeeld kerstpakketten, attenties en relatiegeschenken. Daarmee zorg je voor een veel snellere beweging en maak je ook je collega's ervan bewust dat er een alternatief is. Daarnaast willen we iedereen binnen Impact Oost, van het kernteam tot de SROI-coördinatoren van de gemeenten, voeden om dit onderwerp bij hun eigen beleidsmakers en bestuurders op de kaart te zetten.”

Karin: “Ondernemers waren heel blij met het verhaal van Impact Oost. Juist omdat we niet op hun stoel gingen zitten, maar aan de gang gingen met ons inkoopbeleid en het neerzetten van een platform. Het is een rol die past bij een gemeente.”

Over ROZ Ondernemerspunt

ROZ Ondernemerspunt werkt in opdracht van 18 gemeenten in Twente en de Achterhoek. De organisatie levert brede ondersteuning aan ondernemers en voert wettelijke regelingen uit, zoals de bijstand voor zelfstandigen. Al langere tijd heeft ROZ specifiek aandacht voor impact ondernemen en is er binnen de organisatie zelfs een speciaal team voor het onderwerp opgericht. Lees meer op rozondernemerspunt.nl.

Niet zelf bepalen wie een impactondernemer is

Karin: “Voor het platform hebben we geleerd van een website van de provincie Overijssel met daarop impactondernemers. Die was in het begin nog wel serieus te nemen, maar bedrijven mochten zichzelf aanmelden: toen waren er heel veel die

3 Bij opdrachten van de overheid wordt vaak gevraagd om een percentage van de opdrachtsom terug te geven in de vorm van social return – ‘Social Return on Investment’ of ‘SROI’. Opdrachtnemers kunnen dit op verschillende manieren invullen, onder andere door zelf sociaal in te kopen bij impactondernemers.

opeens vonden dat ze een impactonderneming waren en was de site niet zoveel meer waard.”

Marte: “Alleen wilden we ons er als overheidsorganisatie niet aan wagen om te bepalen wie wel of niet een impactondernemer is. Daarom zijn we gaan kijken naar bestaande labels: de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO), Code Sociale Ondernemingen, lidmaatschap van Social Enterprise NL of als leerwerkbedrijf van Cedris. Op Impact Oost staan alleen de bedrijven die zo ‘n label hebben.”

Marte: “Je merkt het vanzelf als je wordt teruggefloten en applaus komt later wel”

“Ondernemers die daaraan voldoen komen automatisch op onze website. We gebruiken *webscraping*, waardoor we continu een compleet, actueel overzicht hebben. Sterker nog, als je bijvoorbeeld moet hercertificeren, kan het zijn dat je er een paar weken niet op staat.”

Karin: “Inmiddels beginnen ondernemers zich er bewuster van te worden dat ze zichtbaarder zijn als ze zelf actief hun gegevens aanvullen. Ik merk dat het platform ook voor onze inkopers een heel duidelijk handvat is: het geeft ze veel meer structuur en zij kunnen anderen weer adviseren waar ze in kunnen kopen, zonder dat er een Excel-lijstje voor nodig is.”

Marte: “In de toekomst hopen we Impact Oost meer te koppelen aan de arbeidsmarktregio’s. We worden nu nog gefinancierd door gemeenten in het kernteam en de provincie Overijssel. Maar we hebben hier niet per se een opdracht voor gekregen. Vanuit onze gemeente is ooit wat budget beschikbaar gesteld. Op eigen initiatief zijn wij hiermee dingen gaan doen die bijdragen aan maatschappelijke meerwaarde en die het aantal impactondernemers uitbreiden en versterken. Waar mogelijk hebben we hierbij ook gezocht naar externe middelen, zoals subsidies, en gaan de arbeidsmarktregio’s binnen beide provincies vanaf 2026 de kosten dragen voor het platform.”

“Ik hoor steeds van andere partijen in het land dat wij het heel praktisch aanpakken. Gewoon trainingen geven, adviesgesprekken aangaan, een platform opzetten. We vermoeien ons minder met het allemaal vooraf bestuurlijk proberen te beleggen, want dat worden oeverloze trajecten. Eigenlijk is het gewoon: brutaal zijn. Doen. Proberen. Experimenteren. Dan pas erover gaan praten. Je merkt het vanzelf als je wordt teruggefloten en applaus komt later wel.”

Karin: “Ik geloof dat we op het juiste moment zijn gestart. In het begin vond ik het moeilijk om het onderwerp binnen onze eigen organisatie op de kaart te krijgen. Na corona zie je dat de maatschappelijke opgaven veel duidelijker zijn geworden. Het is belangrijk dat we met Impact Oost al een bepaalde ‘body’ hebben neergezet. Het onderwerp wordt nu binnen de hele afdeling Economie gedragen.”

“Inmiddels komt onze inkoopafdeling ook met het initiatief om een workshop te organiseren over hoe ze inkopen. Daar reageren impactondernemers heel enthousiast op. Zo zie je dat die werelden dichter bij elkaar komen.”

Karin: “We willen het niet voor onszelf houden, maar juist verspreiden”

“Ons doel is wel om het brede mkb ook impactvoller te laten ondernemen. Maar hoe bereik je de ondernemers die hier nog niet mee bezig zijn? Daarnaast willen we dat andere gebieden het op gaan pakken, omdat ze zien wat de meerwaarde is. We willen het niet voor onszelf houden, maar juist verspreiden. Dus als iemand iets van ons wil kopiëren: alles is vrij toegankelijk. Al is het SROI-convenant wel de basis, want zonder dat werkt het concept niet.”

Marte: “Laatst sprak ik een ambtenaar van een andere gemeente, die was bezig met een Actieprogramma Impact Ondernemen en had daar honderdduizend vragen over. Dan is het heel makkelijk om te zeggen: kijk op Impact Oost, daar staat alles. Je kunt het allemaal kopiëren, alles staat toegelicht, het bouwblokkenbeleid, *feel free!* Daardoor kan je heel makkelijk andere gebieden ‘besmetten’.”